Nº. 670. **DE GRONDWET.** 1855.

DINGSDAG 24 JULIJ.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**. Jan Hendrikstraat, nº. 259.

Het Ontwerp van Wet

tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen.

II.

(*Slot-artikel.*)

Wij hebben gezien, op welke wijze, volgens het oordeel van de Tweede Kamer, de tegenwoordige Regering de handhaving en de mildere toepassing der Grondwet begrijpt. Gaan wij thans na, wat eigenlijk het stelsel van de Regering is en of zij daarbij getrouwer is gebleven aan haar tweede beginsel: regering in meer monarchaal-constitutionnelen zin, hooger eer aan het Hoofd van den Staat te bewijzen.

De grondslagen van het ontwerp zijn:

dat de begrooting voor de koloniën, zoowel wat de uitgaven betreft, die in de koloniën als die welke hier te lande worden gedaan, door den Koning alléén, den Raad van State gehoord, wordt vastgesteld; en dat dus de Koning ook alleen bepaalt wat onder *koloniale uitgaven* begrepen moet worden;

dat het beheer wordt gevoerd naar regelen, later vast te stellen, en waarvoor slechts eenige weinige beginselen in dit ontwerp worden bepaald;

dat de verantwoording wegens het gevoerde beheer, onder contrôle van de Algemeene Rekenkamer hier te lande, van de Rekenkamer in Indië en van speciale ambtenaren in de overige koloniën, door den Minister van Koloniën wordt gedaan aan den Koning, die ook de regelen voor die contrôle vaststelt.

Hoe deze beginselen overeen te brengen zijn met ons Staatsregt en met het programma van het April-Ministerie, is voor ons een raadsel, waarvan wij de oplossing wachten.

De zevende afdeeling van onze Grondwet bepaalt, dat de Koning het advies zal inwinnen van den Raad van State. Dat ligchaam is alzoo 's Konings raad, waartusschen geene andere magt zich behoort te stellen. Wat beveelt nu art. 5 van het wetsontwerp? De Minister van Koloniën zal de begrooting toezenden aan den Raad van State, die ze ter goedkeuring aan den Koning zal aanbieden. Bovendien zijn de bewoordingen zoo imperatief gesteld, alsof de goedkeuring van de door den Minister ontworpene begrooting noodzakelijk *moet* volgen, en er is geene voorziening genomen voor het geval, dat de ontwerp-begrooting niet werd goedgekeurd. Wij zien alzoo, dat het Hoofd van den Staat wordt afgescheiden van het collegie, dat Hem tot voorlichting moest strekken en dat de Minister zelfs niet de mogelijkheid onderstelt, dat èn de Raad van State èn de Koning zijne begrooting zouden afkeuren. Wij vragen of dergelijke voorschriften overeen te brengen zijn met de Grondwet en met den geest van ons Staatsregt? Art. 54 van de Grondwet zegt uitdrukkelijk: »De uitvoerende magt berust bij den Koning»; en art. 59 spreekt van het *opperbestuur* des Konings. Volgens de voorgedragene wet zal het Koninklijk gezag zijn afgescheiden van Zijne raadslieden en daardoor verzwakt worden, en het ligt in den geest van de voordragt, dat de Koning niet meer vrij zal zijn om goed- of af te keuren, hetgeen hem door Zijne Ministers wordt voorgelegd. En nu hebben de mannen van de tegenovergestelde rigting den moed gehad de constitutionnele partij te noemen: *des républicains déguisés!* en het programma van het April-Ministerie bevatte de insinuatie tegen onze vrienden: *wij* zullen meer eer aan den Koning geven.

De verantwoording van meer dan 80 millioen gulden 's jaars geschiedt, zoo het eene verantwoording mag genoemd worden, op nog zonderlinger wijs. Ook hier schijnt weder het Koninklijk gezag niets anders te zijn dan een werktuig in handen van den Minister: de Koning schijnt niet anders dan te kunnen *goedkeuren*. Maar alle begrip van ministeriële verantwoordelijkheid wordt weggecijferd, daar men vergeten heeft, dat de Minister van Koloniën het besluit des Konings ter zijner décharge behoort mede te onderteekenen. »Op »voordragt van den Minister van Koloniën wordt de »begrooting vastgesteld; de Minister beheert die be»grooting; de Minister draagt zijne eigene verant»woording voor en contrasigneert die zelf!» De Minister déchargeert dus *zich zelven!!* En indien de Koning al ontevreden mogt zijn over het beheer van zijn Minister, en mogt weigeren hem te déchargeren, dan zal deze slechts zijne mede-onderteekening behoeven te weigeren om de uitvaardiging van een afkeurend besluit onmogelijk te maken.

Waar blijven de prerogatieven van de kroon; wat wordt er van de ministeriële verantwoordelijkheid, wanneer op die wijze wordt geregeerd? De natie oordeele of het April-programma, ook op dit punt, eerlijk wordt nageleefd, en of niet de banier, die door de tegenpartij in April 1853 werd opgestoken, ter verguizing van onze vrienden, blijkt slechts eene goochelarij te zijn geweest, waarmede men de massa trachtte te verblinden.

Alle begrip van staatsregt schijnt bij den Minister van Koloniën te zijn verdwenen, en het wets-ontwerp levert het bewijs, dat, waar men eenmaal uitgaat van een valschen grondslag, men steeds in een vicieusen cirkel moet blijven ronddraaijen, en men hoe langer hoe meer verward geraakt. Art. 176 van de Grondwet bepaalt, dat de zamenstelling en de taak van de Algemeene Rekenkamer wordt geregeld *door de wet*. Het ontwerp daarentegen wil, dat *de Koning* de instructiën voor de Algemeene Rekenkamer zal vaststellen, voor zoover de contrôle over de koloniale geldmiddelen betreft. En bestaat er verschil tusschen de Rekenkamer en den Minister van Koloniën over zijn gevoerd beheer, dan zullen beiden in gemeen overleg treden en zal de Koning tusschen beide moeten komen, wanneer het gemeen overleg tot niets mogt leiden. De Minister van Koloniën zal dan van den Koning een besluit moeten provoceren, waarbij de Rekenkamer in het ongelijk, en hij zelf in het gelijk wordt gesteld. Dáár zal het Koninklijk gezag tot *iets* dienen; want dan zal het zijn het werktuig in de handen van den Minister om eene décharge te verkrijgen, die hem door de Rekenkamer werd geweigerd. Maar dan zullen ook de onzalige dagen van vóór 1841 terug gekeerd zijn; want dan ook zal een Minister, die geen behoorlijk beheer heeft gevoerd, en die zich niet kan verantwoorden, enkel en alleen door een Koninklijk bevelschrift kunnen worden gedéchargeerd. Dan zal op nieuw geldverspilling, wanorde en verwarring in 's lands financiën kunnen terug komen, en welligt op nieuw een tweede *staat B* noodig zijn, om de Natie wakker te schudden aan den rand van een afgrond, waaraan zij gebragt zou zijn.

De Algemeene Rekenkamer zal ook niet meer, zooals vroeger, het verslag wegens hare bevindingen regtstreeks *aan den Koning* zenden, maar *aan den Minister* en hem de mogelijkheid verschaffen gewigtige aanmerkingen misschien voor altijd onbeantwoord te laten.

Zietdaar dan ten aanzien van het koloniaal geldelijk beheer het stelsel van de mannen van de tegenovergestelde rigting, die optraden met de leus: »*meer* eere aan den Koning!» Overal in het geheele wets-ontwerp, straalt de zucht door, om aan een enkel Minister de meest volkomene vrijheid van beschikking te geven over ruim 80 millioenen 's jaars; overal worden het koninklijk gezag en 's Konings opperbestuur op den achtergrond, en een ministerieel alvermogen daarvoor in de plaats gesteld. Maar overal ook waar het den Minister nuttig kan zijn om zich achter den hermelijnen mantel te verbergen, wordt de Koning op den voorgrond geplaatst en komt Hij in eene reeks artikelen, te veel om op te noemen, als handelend voor. En zóó wordt, met wegcijfering van het heilzame beginsel der ministeriële verantwoordelijkheid, onder eene valsche leus en in strijd met den geest en de bedoeling van de Grondwet, het Koninklijk gezag gemaakt tot een schaduwbeeld en tot een rietstaf in de handen van den Minister. Indien het niet eene zaak van zoo hoog gewigt en van zoo onschendbare beginselen gold: men zou kunnen lagchen over de wijze, waarop het April-ministerie zijn eigen programma stuk voor stuk verscheurt.

Wij hebben het bij den aanvang van onze beschouwingen gezegd, dat wij slechts enkele punten wenschen aan te stippen. Reeds deelden wij onzen lezers een fragment mede van het verslag, dat de Tweede Kamer over het wetsontwerp heeft uitgebragt. Bij beschikbaarheid van ruimte zullen wij die publicatie vervolgen, om onzen lezers, met betrekking tot de voornaamste punten zelven te doen oordeelen over hetgeen de geheele Tweede Kamer als hare meening heeft te kennen gegeven. Zij zullen zien, dat in het stelsel der wetsvoordragt alle contrôle eigenlijk onmogelijk wordt gemaakt; dat hier en daar slechts algemeene beginselen zijn aangegeven, waarvan de uitvoering later bij besluit zal moeten worden geregeld, dat de meest schromelijke verwarring in de regeling der verantwoording heerscht. Indien wij al de leemten wilden opsommen, waaraan het ontwerp mank gaat, wij zouden ons zelven en onze lezers de taak te langwijlig maken.

De wets-voordragt tot regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen is, volgens het oordeel bijna eenparig door de Tweede Kamer uitgesproken, in strijd met den geest en de letter van de Grondwet;

in strijd met de beginselen van ons staatsregt;

in strijd met alle gezonde regelen van financieel beheer en comptabiliteit;

in strijd met de Ministeriële verantwoordelijkheid;

onvolledig;

verward;

en de redactie is aan tallooze aanmerkingen blootgesteld geweest.

Zietdaar dan eene nieuwe wrange vrucht der April-beweging! Zietdaar dan, zelfs door de vrienden van de »tegenovergestelde rigting» erkend, dat het programma van April 1853 in zijne hoofdbeginselen in het water is gevallen. Zoo er nog iets noodig ware geweest om de oogen aan de Natie te openen, dan zou deze wetsvoordragt daartoe bijzonder geschikt zijn. Wij wijten deze ongelukkige wet niet enkel aan den Minister van Koloniën; in een zoo hoog aangelegen onderwerp heeft hij wel niet anders kunnen handelen dan in overeenstemming met zijne ambtgenooten, en de hoofdbeginselen blijven dus wel degelijk voor rekening van het geheele Ministerie van de »tegenovergestelde rigting.»

De Minister van Koloniën is immers, volgens zijne vrienden, slechts eene specialiteit en volgens zijne tegenstanders een man, aan wien zwakheid, gebrek aan overtuiging en eene groote mate van stelselloosheid moet worden geweten. Zal het Kabinet, nadat eene zoo krachtige veroordeeling is uitgesproken, zijn stelsel blijven volhouden en zijne overtuiging niet opofferen aan de zucht, om de portefeuille in handen te houden? Wij gelooven het niet. Het Ministerie zal, welligt even als omtrent andere groote beginselen, »de tegenovergestelde rigting» laten varen en dan zal later de heer VAN HALL komen betoogen, »dat (nu niet »alleen tegenover de constitutionnele partij, maar tegen»over de geheele Tweede Kamer) hij altijd consequent »is gebleven en dat zijne tegenstanders zijn overge»loopen.» Wijlen »*de Nederlander*» heeft toch gezegd: »*een Ministerie, dat niet heen wil gaan, blijft lang.*» Maar welke wendingen of middelen men ook moge aanwenden, de Natie mag zich gelukkig rekenen, dat de volkswaan van den dag reeds in zooverre is verdwenen, dat eene zoo sterke afkeuring over de gedane voordragt door de Tweede Kamer is uitgesproken, terwijl wij, *voor ons*, met zelfvoldoening kunnen constateren:

dat de constitutionnele beginselen op nieuw, ook in de Tweede Kamer, meer en meer kracht verkrijgen;

dat het April-programma, door hen, die het uitvaardigden, meer en meer wordt verloochend, en

dat alzoo de insinuatiën tegen eerlijke en vaderlandslievende staatsdienaren, in het midden gebragt, blijken het zand te zijn geweest, dat eenigen in een oogen-

blik van opgewondenheid, in de oogen der natiën hebben trachten te stroofjen.

Wij hebben onder het oog een artikel van de *'sGravenhaagsche Nieuwsbode* van den 13 Julij, waarin over de werking van ons kiesstelsel wordt gehandeld.

Voorzeker, ook wij betreuren de weinige belangstelling, die zich daaromtrent openbaart; dat »de publieke zaak« zoo weinig deelneming vindt bij de Natie; maar we verlangen niet, dat die belangstelling wordt opgewekt anders dan door eene zedelijke overtuiging van het gewigt der zaak; nooit door het prikkelen der hartstogten; allerminst langs een kerkelijken weg.

Het ontbreekt de meesten aan zedelijke kracht, om wat hun verstand gebiedt te volgen; die kracht alléén toont hartelijke belangstelling.

Godsdienstige inblazingen hebben vaak den meesten invloed; op kerkelijk terrein is men het meest zeker te slagen.

Zoo de godsdienst alleen gebruikt en niet misbruikt werd, om edele gevoelens op te wekken en zedelijkheid te bevorderen: zij zou haren weldadigen invloed meer op maatschappelijk gebied vertoonen en de stoffelijke belangen werden te trouwer behartigd.

De Kieswet heeft de overtuiging van elken kiezer geëerbiedigd, door niet *te eischen*, maar integendeel te verbieden, dat de stembriefjes geteekend zijn. Zoo blijft de keuze eene zaak van het geweten en de kiezer is daarvoor alleen verantwoordelijk. Al wat inbreuk kon maken op zijne zelfstandigheid is vermeden; hij wordt in geen tweestrijd gebragt met hetgeen pligt eischt en van buiten af dringt of dreigt. Hoe hij stemme en op wien hij zijne keuze vestige, ook als hij zijn briefje niet of slechts gedeeltelijk invult, het blijft onbekend.

De Kieswet geeft tot geene onzedelijkheid aanleiding; *integendeel:* door het middel te wezen voor de staatkundige opvoeding en ontwikkeling der Natie, kan zij een heilzame strekking hebben: de vorming van een zelfstandig karakter bij elken kiezer.

De Nieuwsbode zegt: »de ontwerper der kieswet heeft »niet genoeg onder het volk geleefd, om de uitgestrekt»heid te doorzien van de vraag: of elk kiezer een »ruw begrip heeft van den aard en de bevoegdheid eener »vergadering, tot welker aanvulling zijne keuze strek»ken zal?«

Men zal ons toestemmen, dat het niet zeer pleiten zou voor de mate van maatschappelijke, verstandige en zedelijke ontwikkeling der natie, indien bijv. de ingezeten en van de koninklijke residentie 's Gravenhage, die *f* 50 betalen in 's Rijks directe belastingen, niet in staat zouden zijn eene zelfstandige keuze uit te brengen voor een lid van den Gemeenteraad. Waarlijk, als men tot zulke ongunstige uitkomsten zou moeten geraken, dan werd het tijd, dat men eene proeve nam met den publieken geest op te wekken; en men zou spoedig ontwaren, dat de belangstelling in de openbare algemeene zaak, inderdaad, van dien aard is, dat zoowel op het gewest, als op de gemeente en het Vaderland van gelijke toepassing is: »*de liefde tot het land is »ieder aangeboren.*«

En wij zullen ons dus wel wachten te beämen wat gezegd wordt: »wij zijn inderdaad door de kieswet aan »een toeval blootgesteld.«

Wij steunen op de spreuk der ervaring, »al doende »leert men.« Wij hebben reeds in de geschiedenis der kieswet menig treffend voorbeeld, dat het kwaad door misbruik van de kieswet bedreven, zich zelf straft. Er is geen de meeste twijfel bij ons aan de eindelijke zegepraal van het gezond verstand over hartstogtelijkheid en vooroordeel. Het beginsel dat *de Natie*, en niet maar een bevoorregte stand, de volksvertegenwoordigers kiest, is een goed beginsel, dat reeds begint wortelen te schieten, dáár, waar het niet minder dringend vereischt wordt, op kerkelijk gebied. Ook dat beginsel, het zal zich zelf helpen, trots allen tegenstand.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Wij moeten ook heden herhalen, dat geheel Parijs zich met de leening bezig houdt; deze is het voorwerp der algemeene aandacht en zij wordt ook door geen merkwaardig feit daarvan afgeleid.

De depêches uit de Krim, welke met volkomen regelmatigheid ontvangen worden, melden dagelijks dat er niets belangrijks plaats heeft.

Lord Panmure heeft eene depêche ontvangen uit de Krim van den 20en. Er was niets belangrijks voor Sebastopol voorgevallen. De belegerings-operatien werden met gunstig gevolg voortgezet, en de gezondheidstoestand des legers was voldoende.

Van generaal Simpson is eene depêche ontvangen van den 20en, waarin gemeld wordt: Voor Sebastopol was niets belangrijks voorgevallen. De operatien avanceerden gunstig. De gezondheidstoestand van het leger was bevredigend.

Men weet, dat generaal Pelissier op het zeggen van een deserteur had gemeld, dat de admiraal Nachimoff, een der uitstekendste officieren aan welke de verdediging van Sebastopol is toevertrouwd, gesneuveld is, tengevolge van een kogel, welken hij voor het hoofd ontving ter gelegenheid, dat hij het centrale bastion bezocht. Het stilzwijgen, dat sedert over dit feit in acht genomen werd, deed twijfel rijzen omtrent de juistheid van het berigt; maar thans wordt het bevestigd.

De admiraal Nachimoff is bezweken; het was wel degelijk op den 12en dat hij overleed; het schijnt echter dat zulks het gevolg was eener wonde, die hij eenige dagen vroeger had bekomen.

De schout-bij-nacht Panfiloff heeft hem voorloopig opgevolgd als hoofd der marine-bezetting zoowel als in het kommandement der haven van Sebastopol.

Eene depêche uit Petersburg deelt een berigt mede van prins Gortschakoff van den 16 Julij des avonds 6 ure, waarin hij schrijft:

Den 14 en den 15 Julij hebben wij uit het bastion Korniloff twee kleine uitvallen gedaan, die zeer gelukkig zijn afgeloopen. Voor het overige geen nieuws voor Sebastopol.

De *Carmel* heeft te Marseille berigten aangebragt uit Konstantinopel van 12 dezer. De Russen hadden een aanvang gemaakt met de belegering van Kars, waar de Turksche bezetting slechts 1800 man bedraagt. De Porte had besloten 20,000 man versterking naar Azie te zenden, waarvan 6000 man van het leger van generaal Vivian.

De pacha van Trebizonde had eene ligting in massa bevolen, teneinde Kars ter hulp te komen. De christenen weigerden of maakten voorwaarden.

Uit de Krim loopen de berigten tot den 10den. De aanval op den Malakofftoren was tot het einde der maand uitgesteld. De belegeringswerken werden door het vuur der Russische schepen verontrust, doch niettemin krachtig voortgezet. De divisie van Canrobert was op diens verlangen in de eerste linie van aanval op de regterzijde geplaatst. Er werden groote toebereidselen gemaakt voor eene expeditie ter zee, met ladingstroepen; het doel werd geheim gehouden; men zeide evenwel, dat het op Odessa gemunt was. De nieuwe kanonneerbooten, welke aankomen, werden naar de zee van Azoff en de Stinkzee gezonden.

Te Marseille duren de inschepingen voort; 1700 ton projectillen waren in de laatste dagen aldaar aangekomen.

Uit Napels wordt dd. 21 Julij gemeld:

De Regering heeft het verbod opgeheven tot uitvoer van beschuit en eenige andere levensmiddelen naar de oorlogvoerende legers. Men hoopte, dat gelijke vergunning zou worden verleend ten aanzien der granen. De laatsten hebben reeds eene rijzing ondergaan van 10 pct.

Eergister werd er te Osborne een geheime raad gehouden, waarin Sir W. Molesworth benoemd werd tot Minister van Kolonien, ter vervanging van Lord John Russell.

Sir Benjamin Hall zal waarschijnlijk Sir W. Molesworth opvolgen.

Koning Leopold zal aanstaanden Dingsdag uit Londen vertrekken.

In het Huis der Gemeenten heeft Lord Palmerston den 20sten de bill betreffende de waarborging der Turksche leening voorgesteld.

De heer d'Israeli en de vredespartij verzetten er zich tegen.

De heer Cardwell zeide, dat de subsidie nimmer remboursabel zal zijn en in de toekomst moeijelijkheden met Frankrijk zal veroorzaken.

De bill werd daarop aangenomen met 135 tegen 132 stemmen.

Volgens de *Sun*, zou er bij het Britsche kabinet ernstig sprake zijn van de mogelijkheid eener nieuwe schikking van het Oostersche geschil. De afstand van de Krim door Rusland zou het onderwerp zijn van een vijfde punt; de Krim zou aan Turkije worden teruggegeven, ter vergoeding voor de Donau Vorstendommen, welke bij Oostenrijk zouden worden ingelijfd; deze mogendheid zou aldus schadeloos worden gesteld voor Lombardije, dat bij Piemont zou worden getrokken.

Brieven uit Madrid spreken van de noodzakelijkheid eener dictatuur.

De vraag is echter wie zou de onbeperkte magt moeten erlangen: de Koningin, Espartero of O'Donnell?

De verschillen met de Pauselijke regering worden meer en meer van ernstigen aard. De nuntius van den Paus zou den 20sten Madrid verlaten en de Spaansche ambassadeur te Rome, de heer Pacheco, zou alsdan last ontvangen om zijn paspoort te vragen.

Uit Barcelona wordt, dd. 20 Julij, gemeld, dat de rust daar niet verder gestoord is geworden.

Het door de Zwitsersche Kamers van de regering verlangde verslag betrekkelijk de werving voor vreemde mogendheden, is den 18 ter bureau van den nationalen raad gedeponeerd.

Uit dat stuk blijkt, dat er wel is waar niet openbaar, maar zeer zeker toch bedektelijk, in eenige kantons en hoofdzakelijk in het kanton Bern inlijvingen hebben plaats gehad. In laatsgemeld kanton strekte de aanwezigheid der Britsche legatie tot dekmantel van sommige handelingen, die — had men zich op deze omstandigheid niet beroepen, — onder het bereik der strafwet zouden zijn gevallen.

Ook blijkt uit het officieel stuk der bondsregering, dat het niet enkel de Westersche mogendheden zijn, die Zwitsers onder hunne vlaggen trachten te lokken; maar dat dergelijke pogingen, op impulsie van Rusland, ook worden in het werk gesteld in het kanton Zurich, waar Russische officieren tot dat einde onderhandelingen hadden aangeknoopt met wapenfabrikanten.

Deze pogingen, welke door de bevoegde magt tijdig verijdeld werden, en wel met een ijver, die veel grooter was dan met betrekking tot de inlijving voor Frankrijk en Engeland hadden geen gevolg; de Russische agenten verwijderden zich zoodra zij bemerkten dat hun streven tot geen doel leidde.

Het verslag van den bondsraad is aan eene commissie ter onderzoek onderworpen.

ENGELSCHE POST.

Men leest in de *Times:*

«Wij achten ons gelukkig te kunnen mededeelen, dat sir William Molesworth lord John Russell als minister van kolonien vervangt. Wij beschouwen deze benoeming als een der eerste en beste resultaten der beweging, welke ten voordeele der administratieve hervorming plaats had. Er is geen staatsman, die op waardiger wijze aanspraak op die onderscheiding kan maken dan sir W. Mollesworth.

Tot dus ver was het gebruikelijk eenige staatslieden aan te wijzen voor de betrekking van minister van kolonien, omdat men hen een ambt wilde bezorgen en zij te onhandelbaar waren om hen eene andere portefeuille op te dragen, omdat zij òf te traag waren òf zich door lastigen ijver onderscheidde, in één woord om alle mogelijke redenen behalve die, dat zij op de hoogte waren der zaken van het ministerie, dat zij hadden te beheeren. Sir William Molesworth is de eerste en merkwaardigste uitzondering op dit oud misbruik, dat zoo lang ingeworteld was: hem wordt het secretariaat van het departement van kolonien opgedragen, omdat hij op de hoogte der koloniale zaken is en om geene enkele andere reden.»

— Men leest in de *Sun:*

«De benoeming van sir W. Moleswooth tot de betrekking van secretaris van staat der kolonien heeft algemeen genoegen gedaan.

Men zegt, dat aan sir B. Hall de portefeuille van openbare werken zal worden opgedragen, terwijl sir J. V. Shelley zal worden benoemd tot president van het bureau belast met de aangelegenheden der hoofdstad.»

— Het meerendeel der hoofden van de liberale fractie in het Lagerhuis, de heeren John Bright, Richard Cobden, Charles Duffy, Goderich, Layard, Muntz, Lindsay, Otway en Ricardo hebben ten voordeele van het ministerie en der prealable quaestie, tegen de motie Roebuck gestemd.

Eenige leden der behoudende partij hebben in dezelfden geest gestemd; en zulks in tegenstelling van hunne hoofden.

Men treft onder deze leden aan de heeren Horsfall, Liddel, sir J. Walsh en de markies Granby.

— De onderhandelingen van de heeren Rotschild, Laing, Urielli e. a., tot aankoop van spoorwegen in Lombardije, zijn afgesprongen, uithoofde van den hoogen prijs, welke gevorderd werd.

— Sedert eenige dagen wordt het onderzoek naar de werking der wet, die den verkoop van bier en andere dranken gedurende den Zondag verbiedt, ijverig voortgezet, en worden de hoofden der politie in verschillende plaatsen daarop gehoord. De meesten dier ambtenaren laten zich ongunstig over de wet uit, daar zij de slijters in noodelooze moeijelijkheden brengt, aanleiding tot heimelijken verkoop van sterke dranken, door daartoe niet geregtigden geeft, en bovendien tot wapen strekt in de handen van hen, die de mindere tegen de hoogere klassen in het harnas jagen. Een hunner zou het veel beter achten, de drinkwinkels des Zaturdags te sluiten, op welken dag het werkvolk na het ontvangen van loon in de grootste verzoeking is, en daarentegen de mindere klasse na het eindigen der zondags-godsdienstoefeningen door het openstellen van museums eens aangenaam en leerzaam bezig te houden; terwijl een ander dier magistraats-personen de bierhuizen des Zondags; maar slechts gedurende weinige uren tusschen de kerktijden opengesteld wenscht te zien.

DUITSCHE POST.

De *Ost Deutsche Post* meldt, dat de hertog en de hertogin de Montpensier te Weenen verwacht worden, waar reeds vertrekken voor hen in gereedheid gebragt worden.

— Men schrijft uit Nurembourg 15 Julij, dat daar twee Russische agenten gearresteerd zijn op het oogenblik, dat zij bezig waren twee wapensmeden voor Russische dienst te werven.

— Men leest in de Berlijnsche Nationale Zeitung:

Wij vernemen op dit oogenblik uit Frankfort, dat Oostenrijk in de zitting van den rijksdag van 19 Julij zijne mededeelingen heeft ingezonden. Wij vernemen te gelijker tijd, dat het comité voor de Oostersche zaken zijn ontwerp-besluit heeft geformuleerd, waaromtrent Pruissen eene onmiddellijke stemming verzocht. Dat ontwerp bestaat hierin: Oostenrijk te bedanken voor zijne pogingen ten voordeele van den vrede; zich te verklaren voor de meening van Oostenrijk, dat met opzigt tot de vorige verbindtenissen door den rijksdag aangegaan het niet noodig is, dat de rijksdag nieuwe verbindtenissen moet aangaan en te verklaren dat de kriegsbereitschaft zal voortduren.

Ten aanzien van dit laatste punt heeft Pruissen eene wijziging voorgesteld, die echter niet van veel belang is.

— De lezingen verschillen zeer omtrent het antwoord van Oostenrijk op de Pruissische depêche van 5 Julij. Men is algemeen van oordeel, dat de Duitsche Mogendheden omtrent alle punten nog niet eenstemmig denken.

Overigens steeds hetzelfde gemis aan nieuwstijdingen.

FRANSCHE POST.

Er is bij voortduring gebrek aan nieuws uit de Krim. Over het algemeen zijn de ontvangen berigten geruststellend, zoowel wat den gezondheidstoestand van het leger, als wat de operatien betreft; ofschoon het niet te ontkennen is, dat het welligt nog twee of drie maanden kan duren eer Sebastopol overgeleverd is.

— De geringe meerderheid, welke het besluit tot waarborging der Turksche leening in het Engelsche parlement heeft erlangd, maakt hier veel indruk. Men houdt het er zelfs voor, dat het voorstel verworpen zou zijn geworden, indien men in het parlement niet als argument had doen gelden, dat de regering reeds de noodige maatregelen genomen heeft om de verwezenlijking dezer leening te verzekeren.

— De aankomst van den nieuwen Ottomanischen zaakgelastigde is nog eenigen tijd uitgesteld.

— In tegenstelling van hetgeen gemeld werd, zal er een groot aantal zoo civiele als militaire promotien plaats hebben ter gelegenheid van den 15 Augustus. De aanleiding tot het hiermede in strijd zijnde eerste gerucht is het besluit des Keizers om de sommen bestemd voor het feest, dat jaarlijks op dien dag plaats heeft, te doen strekken tot het verleenen van hulp aan de gezinnen der soldaten, die in het Oosten bezweken zijn.

— Behalve het feest, dat te Versailles ter eere van H. M. Koningin Victoria zal worden gegeven, schijnt het, dat er bals ter Tuilerien en in het stadhuis zullen plaats hebben.

— De heer Magne, Minister van Finantien, is belast met het interim van Minister van Landbouw, Koophandel en Openbare Werken, gedurende de afwezigheid van den heer Rouher.

— Onder verschillende benoemingen bij de orde van het Legioen van Eer, welke de *Moniteur* mededeelt, treft men aan die van den heer François Cothon, tot den rang van ridder. Reeds werd hij bij besluit van Karel X, dd. 1 Aug. 1830, met die onderscheiding vereerd, welke na dat tijdstip echter nietig werd verklaard.

— De stoom-kanonneerbooten de *Aigrette*, *Dragonne*, *Avalanche* en *Fulminante* zijn den 18den uit Cherbourg naar de Baltische zee vertrokken.

— Het aantal bezoekers der tentoonstelling vermindert met den dag. Vrijdag jl. ten 11 ure des morgens waren er geen vijftig billetten genomen. Ten 3 ure kwamen er echter eenige bezoekers opdagen.

Het paleis van schoone kunsten is geheel verlaten.

Men moet de Keizerlijke Commissie evenwel regt doen wedervaren, dat zij niets verzuimt, wat strekken kan om bezoekers te lokken. Door tusschenkomst van Prins Napoleon hebben de spoorweg-maatschappijen bijzondere treinen georganiseerd, expositie-treinen genaamd, waarvan de prijs 40 pct. minder is dan de gewone; terwijl de billetten, welke aan de verschillende stations genomen worden, regt geven op twee entrées ter tentoonstelling. Dit is voorzeker een uitmuntende maatregel, welke voortreffelijke uitkomsten belooft.

Ziethier nog een ander lokaas voor bezoekers: Den 20 heeft de muzijk van een regement der garde zich voor het eerst in het nijverheidspaleis doen hooren.

Madrid, 20 Julij. In eene depêche uit laatsgemelde stad wordt van denzelfden dag gemeld:

De heer Gonzales, nieuw benoemd minister van Spanje te Londen, is eergister-avond naar Engeland vertrokken.

« Verdachte vreemdelingen werden uit Barcelona verwijderd.

« Men begint reeds geld te ontvangen voor de te Parijs aangegane negotiatie.»

— Den 17den, de verjaardag der omwenteling hielden de dagbladen zich zeer weinig met polemiek bezig; hunne kolommen waren dien dag geheel gewijd aan het in herinnering brengen dezer omwenteling en aan alle soorten van lofbetuiging ten aanzien van het volk van Madrid.

De heer Sagosti heeft bij deze gelegenheid een *bando* het licht doen zien en het volk kan zich gevleid achten door den lof aan zijn moed en heldhaftigheid daarin toegebragt. Er is echter in de dagbladen, zoowel als in de *bando* van den gouverneur veel overdrijving; want het volk is eerst opgestaan na den val van Sartorius. Zoo lang deze met het gezag bekleed was heeft het volk van Madrid bijstand verleend in den strijd van Vicalvaro, en wel toen het zoo gemakkelijk was de soldaten, die tegen de troepen der Koningin streden, ter hulp te komen en door eene krachtige demonstratie bloed te sparen. Het volk van Madrid vernam dat Valladolid, Barcelona, Saragosse, St. Sebastian en andere steden zich ten gunste van Dulce en O'Donnell verklaard hadden en nogtans maakte het zich niet tot den strijd gereed voor en aleer Sartorius den 17den ten 1 uur des middags zijn ontslag had verzocht; het heeft gestreden tegen eenige ongelukkige leden der burgerwacht, die een streng consigne gehoorzaamden en terwijl alle troepen van het garnizoen van Madrid op weg naar Andalusie waren, ten einde de troepen te vervolgen, welke zich den 28 Junij verklaard hadden. Het volk van Madrid heeft zich er toe laten overhalen om het paleis der Koningin Marie Christina, dat van Sartorius en de paleizen van Vista-Hermora, Salamanca enz, te vernielen en te verbranden.

Ieder onpartijdig ooggetuige der laatste omwenteling schenkt zijn zegel aan de pronunciamento door de generaals Dulce en O'Donnell bewerkt; maar keurt tevens af de onnoodige buitensporigheden, de tooneelen van vandalisme, welke gedurende den nacht van den 17 en de dagen van 17 en 19 Julij plaats grepen.

BELGISCHE POST.

Z. K. H. de graaf van Vlaanderen en Hoogstdeszelfs gevolg zijn Dingsdag avond te Edinburg aangekomen.

Den volgenden dag heeft Z. H. de voornaamste merkwaardigheden der hoofdstad van Schotland als mede de stad Leeth bezocht.

Donderdag ochtend is hij vertrokken, met de bedoeling om zich eenigen tijd te York op te houden en Vrijdag avond te Osborne terug te keeren.

— Gister waren de voornaamste gebouwen, de hôtels der ministers en consuls, alsmede een groot aantal particuliere huizen geïllumineerd, ter gelegenheid van den verjaardag der troonsbestijging van den Koning.

Binnenland.

's Gravenhage, 23 Julij.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw mr. B. Donker Curtius, voorzitter van de directie der Nederlandsche Rhijn-spoorweg-maatschappij.

Z. M. heeft benoemd tot militie-commissaris: in Friesland den majoor *D.* van den Oosterkamp, van het 4de regement infanterie; in Groningen den gepensioneerden majoor H. Bernelot Moens; in Noordholland den gepensioneerden majoor W. A. Camp.

Z. M. heeft verleend de volgende pensioenen, als aan: J. L. Le Houx, hoofd-ontvanger v. het regt van waarborg, te 's Gravenhage, *f* 1252; G. Frerichs, ontvanger der directe bel. in- en uitgaande regten en accijnsen te 's Heerenberg, *f* 587; A. Kruijmel, visiteur bij de in- en uitg. regten en acc. te Rotterdam, *f* 1185; T. van den Broek, id. te Enschedé, *f* 720; G. H. Sinkel, id. te Zutphen, *f* 459; A. Dorgelo, hoofd-comm. bij 's Rijks belast. te Enschedé, *f* 477; L. J. van Goethem, commies der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen te Oostburg, *f* 290; J. Kuijpers, id. te Deventer, *f* 259; J. T. Beukema, id. te Ruinen, *f* 333; J. F. Droste, id. 2de klasse te IJsselstein, *f* 320; A. Burggraaf, id. te Rotterdam *f* 395; J. Bolk, idem, *f* 321; J. A. de Jong, id. te Leyden, *f* 420; L. G. J. W. J. Odenhoven, *f* 171; F. A. Brandel, id. bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam, *f* 211; T. van Assen, wed. van J. Rozier, in leven ontvanger der dir. belastingen en accijnsen te Nijland, *f* 990; C. Goteling, wed. van E. F. van de Waereld, id. der in- en uitgaande regten en accijnsen te Denekamp, *f* 422; A. C. H. Zeetsen, wed. van C. Wouters, in leven commies der 2de klasse bij 's Rijks belast. te Roosteren, *f* 90; E. C. Driessen, wed. van G. Publiekhuijsen, in leven sloeproeijer bij de in- en uitg. regten en acc. te Lobith, *f* 225; A. A. gravin van Limburg Stirum wed. van J. J. de Sitter, in leven arr.-inspecteur der directe belastingen enz., *f* 486; G. Lage, wed. van N. Beets, in leven commies der posterijen, *f* 281; E. G. van Tright, wed. van S. Toussaint, in leven visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen, *f* 575.

Z. M. heeft den 1sten luit., directeur van het garnizoenshospitaal te Nijmegen, H. Beekhuis, op pensioen gesteld, ten bedrage van *f* 690.

Z. M. heeft benoemd tot kapitein directeur van het garnizoenshospitaal te Nijmegen, den gepensioneerden ritmeester der 1ste klasse G. J. Te Boekhorst.

Het gerucht wil, dat de Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, als zoodanig zijn ontslag zou hebben gevraagd. De heer van Meeuwen moet het voornemen aan den dag gelegd hebben om in het ambtelooze leven terug te treden en naar zijne geboortestad, 's Hertogenbosch, terug te keeren.

* H. M. de Koningin en HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik hebben eergisteren avond de voorstelling in den Kon. Franschen Schouwburg met HDs. tegenwoordigheid vereerd. De voorstelling bestond uit de comédie *Le Demi Monde.*

* Naar men verneemt zal H. M. de Koningin, vergezeld van HDs. gevolg, Dingsdag avond uit deze residentie naar Rotterdam vertrekken, ten einde zich aldaar aan boord te begeven van de stoomboot, die HDs. naar Duitschland zal overvoeren.

* H. M. de Koningin, HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, benevens de hertog Bernard van Saxen-Weimar en Prinses Anna, hebben gisteren namiddag Scheveningen bezocht en tot des avonds langs het strand gewandeld. Laatstgemelde vorstelijke personen hebben ook het groot stedelijk badhuis met een bezoek vereerd: Duizenden hadden zich bij gelegenheid van het schoone weder, te Scheveningen vereenigd.

* Gisteren namiddag is er bij Z. K. H. Prins Hendrik een groot diner gehouden, waaraan H. M. de Koningin, de hertog van Saxen-Weimar en HD. dochter, de hertogin Anna, hebben deelgenomen.

* Gisteren morgen werd in de Kloosterkerk alhier de godsdienstoefening waargenomen door den WelEerw. heer Ds. J. Wildschut, predikant te Brummen. Bij die gelegenheid trok het bijzonder de aandacht der gemeente, dat Zijn WelEerw. op den kansel verscheen met toga en barret. Men weet, dat tot dusverre bij de 's Gravenhaagsche predikanten een verschil van gevoelen bestaat ten aanzien van het al dan niet aanschaffen van een regelmatig costuum bij de verrigting van hun godsdienstig werk.

* Tengevolge der daling van den prijs der rogge, is het maximum van den prijs van het roggebrood verminderd met eene halve cent en alzoo gebragt op 16½ cents, doch vermits de uitkeering uit de spaarkas ter voorziening in buitengewone duurte van het brood plaats heeft tot een bedrag van 1½ cent, blijft de prijs voor de ingezetenen bepaald op 15 cts. het Ned. pond.

* Heden hebben twee compagnien van het regement vesting-artillerie, in garnizoen te Delft, het kamp te Waalsdorp betrokken, tot het doen van practische oefeningen. Die compagnien zullen aldaar 14 dagen verblijven en alsdan vervangen worden door de andere compagnien, insgelijks van dat regement.

* Heden middag ten een ure is de hertog Eduard van Saxen-Weimar, officier in Britsche dienst, komende van de Krim, in deze residentie aangekomen. De hertog Bernard van Saxen-Weimar, vader van den hertog Eduard, had zich naar Rotterdam begeven, om zijn zoon af te halen. In een open rijtuig gezeten, reed de hertog Bernard, vergezeld van den hertog Eduard, de residentie door. Algemeen bewonderde men de manhaftige houding van den Vorst, die zoo veel heeft doorgestaan en bijgewoond. Dat rijtuig werd gevolgd door een ander, waarin zich HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik en de hertogin Anna, schoonbroeder en zusters van vorst Eduard, bevonden.

* In deze residentie zijn aangekomen en aan hôtel *de Bellevue* afgestapt de generaal Flockkel, komende van Hannover; in het hôtel *de l'Europe*, de graaf Bulhon, komende uit Portugal, en in de *Marechal de Turenne* (hôtel Fuhri) sir Eller Fleming, komende van Washington en de professor Ricardz, van Bonn.

* De Staatsraad-Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de afzonderlijke jagten op waterwild, voor dit jaar, in deze provincie zullen geopend zijn Maandag, den 6 Augustus aanst., en dat mitsdien van dat tijdstip af de uitoefening der jagtbedrijven, vermeld in art. 15, lett. *d*, *f* en *h* der Jagtwet, geoorloofd zal wezen.

* Op Maandag, den 6 Augustus des voormiddags ten 11½ ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad-Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid door een der leden van de Gedep. Staten en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het tiende district, van het lokaal van het provinciaal bestuur alhier worden aanbesteed het doen van eenige herstellingen en vernieuwingen, benevens het onderhoud tot 1 December 1855 van de Rijks- rivier- en andere werken gelegen in de rivieren de Lek, de Noord, de Oude Maas, de Krebbe, in het riviervak de Lindt ter wederzijde van de Dordsche Kil, en in de Merwede en Killen van Dordrecht tot aan en met den kop van den Ouden Wiel over Hardinxveld in de provincie Zuidholland, met de leverancien van al de daartoe benoodigde materialen, in vier perceelen.

* De baron Forstner van Dambenoy, Minister van Oorlog, bevindt zich thans te Aken, tot het gebruiken der baden.

* De generaal-majoor graaf van Heerdt neemt in beterschap toe.

* De heer Belmont, minister-resident van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederl. Hof, heeft Zaturdag jl. een groot diplomatiek diner gegeven.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, ontvangen:

1o. van den heer A. W. J. Groos, te Arnhem, een wissel groot negentig gulden, op de heeren R. Mees en Zonen, te Rotterdam; zijnde eene gift van eenigen zijner handelsvrienden in Saksen; en

2o. van den heer W. L. Welter, predikant der Hollandsche Hervormde gemeente te St. Petersburg, een wissel groot drie honderd vier en twintig gulden, zijnde het restant der bijdragen van Nederlanders te St. Petersburg wonende.

* Heden hebben aan het lokaal van het Provinciaal bestuur van Zuidholland de volgende aanbestedingen plaats gehad: als 1o. Het opruimen van het bestaande hoofd, en het maken van een geheel nieuw hoofd, aan de oostzijde der haven van het kanaal door Voorne bij de uitmonding van dat kanaal in de rivier de Nieuwe Maas te Nieuwe Sluis, dat aangenomen is door den heer Jh. van Seventer te Nieuwe Hoorn voor *f* 12,970.

2o. het maken, leveren en verhoogen van een paar binnen ebdeuren in de schutsluis van het kanaal door Voorne, en een gedeelte rastermaken van een paar stellingen en dekken en een gedeelte rasterwerk tot afsluiting der uitkomende deuren met die sluis, dat aangenomen is door den heer J. van der Made te Klundert voor *f* 7530;

3o. het doen van eenige bezinkingen aan. en het opmaken van de deuren no. 4 en 6 behoorende tot de vier-en twintig besteende rijzendammen, liggende op het strand aan de noordzijde van Goedereede, dat aangenomen is door den heer R. A. Schaddelee te Goedereede voor *f* 12.825

4o. Het doen van eenige bezinkingen aan en het opmaken van den Dam no. 5, zijnde een der vier- en twintig bestaande rijzendammen, liggende op het strand aan de noordzijde van Goedereede, dat aangenomen is door den heer R. Kanter, te Goedereede voor *f* 9600.

5o. Het zinken van eenige zinkstukken bij en het opwerken tot aan het laag waterpeil van de verzakte gedeelten der twee dammen, liggende bij de nommerpalen 9 en 10 aan den vaderlandschen zeedijk op Goedereede, dat aangenomen is door den heer R. Schadelee te Goedereede voor *f* 9350.

* Dezer dagen is aan de heeren Picard freres, te St. Croix in Zwitserland domicilium gekozen hebbende hier te lande bij Mr. de Grave, te Gouda octrooi verleend op eene uitvinding, welke om het vernuftige en algemeene nuttige daarvan wel de bijzondere aandacht verdient. Zij betreft een systema van opwinden van horlogien. De gewone wijze van opwinden vereischt toch zooveel zorg om het horologie in een goeden staat te houden, dat men sedert lang naar middelen heeft omgezien, om deze zonder ze te openen, en zonder gebruik te maken van sleutels op te winden. Ter vermijding van alle bezwaren daaraan verbonden, hebben de heeren Paillard een eenvoudig middel bedacht; de opwinning en regeling van buiten op de zijden. Daardoor kan het mechanismus van het horologie hetzelfde blijven als gewoonlijk; de groote is ook ten eenemale onverschillig. Er worden tot het opwinden slechts twee kleine grendeltjes of platte grendeltjes met pennen bij den omtrek van de kast geplaatst en deze zijn met het werk van binnen verbonden. En het zamenstel voor het regelen is op gelijke wijze ingerigt. Het laat zich voorzien dat deze uitvinding spoedig vele toepassing zal vinden, daar zij even eenvoudig als van groot nut, vooral ook voor reizigers is.

* Uit Breslau wordt gemeld, dat van de Hollandsche schilderijen op de tentoonstelling aldaar is aangekocht: « Een gezigt aan de kust van Normandië, » van den gunstig bekenden zeeschilder A. Pleijsier.

De *Indépendance Belge* meldt, dat de heer Lightenveldt, buitengewoon zaakgelastigde en minister plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Nederlanden bij den Keizer der Franschen, te Brussel aangekomen en in het hôtel *de Saxe* afgestapt is.

Op 1 Julij waren er 93 kandidaten tot de heilige dienst bij de Ned. Herv. kerk dat is 6 minder dan op 1 Julij 1854. van deze zijn er 7, die toegelaten zijn door de Waalsche commissie. In het eerste half jaar van 1855 zijn er 20 candidaten in de heilige dienst bevestigd tot predikanten, en 5 andere tot predikant beroepen, van welke de bevestiging nog in deze of in de volgende maand moet volgen.

Naar men verneemt, heeft Mr. W. D. Cramer zijn ontslag genomen als lid van de Provinciale Staten van Noord Holland.

Den 30sten dezer zal de spoorweg tusschen Utrecht en Rotterdam voor het publiek worden geopend.

Aan het Slikkerveer te Ridderkerk wordt weder eene scheepstimmerwerf gemaakt, zoodat dit nu de vijfde werf voor zeeschepen is, die men aan den dijk van daar naar IJsselmonde vindt.

De tiende algemeene vergadering der *Vereeniging voor de Flora van Nederland en zijne Overzeesche bezittingen*, eergisteren te Leijden gehouden in het logement *den Burg*, getuigde vooral van de meer en meer toenemende belangstelling, die deze Vereeniging mogt ondervinden, niet alleen van hare leden, maar ook van andere personen aan deze inrigting vreemd, en van de volharding, waarmede zij voortgaat de voorgenomene taak te volbrengen. De volgende vergadering zal te Utrecht worden gehouden.

Uit Groningen schrijft men van den 20 Julij: Heden werd het kolossale werk, de ijzeren draaibrug, ter vervanging van den Apoortenboog alhier, gegoten op de fabriek van de heeren G. Wispelweij en Comp., te Zwolle, wegende 70,000 Ned. ponden aan gegoten ijzer, in tegenwoordigheid van den heer architect J. Scheepers over het diep gebragt. Het werk is, onder toezigt der bouw-commissie uit den Raad der gemeente uitgevoerd door de heeren gebr. H. B. Harkema en Comp. aannemers, te Warfhuizen.

Arnhem, 21 Julij. Heden voormiddag is van hier, na in het hôtel des *Pays-Bas* van den heer Holtus te hebben overnacht, per rijtuig naar Oberhausen vertrokken om zich verder naar Berlijn te begeven de heer Mr. van Hall, minister van Buitenlandsche Zaken, vergezeld van zijne echtgenoote en bedienden. Naar wij vernemen, is deze reis van alle politiek karakter ontbloot en slechts een bezoek aan de ouders van mev. van Hall, zijnde haar vader, de Heer baron Schimmelpenninck, Nederlandsch gezant bij het Pruissische Hof. *(Arnh. Ct.)*

Dokkum, 20 Julij. Heden morgen circa half tien uur brak over deze stad een geweldig onweder los, waardoor de bliksem is ingeslagen in eene boerenschuur van F. W. Dijkstra, landbouwer onder Aalsum, in eigendom behoorende aan den heer Witteveen, te Lemmer. In een oogenblik stond de geheele schuur in brand, doch door spoedig aangebragte hulp, en wel bijzonder van de uitmuntend werkende spuit van deze gemeente is het woonhuis beveiligd gebleven, alsmede een gedeelte van het hooi. Het mobilair is gered, maar het boerengereedschap is eene prooi der vlammen geworden; de boerenplaats alleen was tegen brandschade verzekerd.

Hoogstens is het te verwonderen, dat de meeste boerenknechts hier stille aanschouwers waren en even als op eene kermis stonden te gapen, zoodat men hen met geweld heeft moeten noodzaken om te pompen.

Wij kunnen integendeel niet nalaten hier openlijke melding te maken dat A. van Houten zich bij dezen brand, even als voor 14 dagen hier in Dokkum, bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt, zonder daarom te kort te doen aan anderen, die zich beijverd hebben de vlammen te overmeesteren.

Ter zelver ure sloeg de bliksem in den houtzaagmolen van den heer P. Helder onder Aalsum, mede in de nabijheid dezer stad gelegen, en schijnt eerst een gedeelte van de roeden verbrijzeld te hebben, vervolgens door een venster in den molen gekomen, den balk van het koningrad van-een-gespleet, naar beneden door een ander venster is uitgegaan, na vooraf nog een anderen balk in stukken gespleten te hebben; de geheele molen was opgevuld met rook, doch slechts een kleine plek heeft vuur gevat, hetwelk oogenblikkelijk door een der knechts is gebluscht. Door den slag van den donder is de zoon van een der knechts ter aarde geworpen zonder letsel bekomen te hebben. *(Prov. Fr. Ct.)*

Assen, 20 Julij. In de vergadering der Prov. Staten van heden is besloten, op het adres van 167 binnenschippers, de gevraagde ondersteuning te verleenen, door bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal een krachtig adres, over de grieven van het Zwolsche Diep in te dienen. Voorts is 3 pCt. toegestaan voor de kosten van aanleg van twee grindwegen van Meppel naar het Hoogeveen, de een in eene noordelijke, de ander in eene zuidelijke rigting loopende. De werkzaamheden der Staten schijnen deze keer bijzonder uitgebreid te zijn, daar er na de vergadering van morgen, nog eene op 1 Aug. a. s. zal gehouden worden.

Uitslag der verkiezingen voor de Gemeenteraden.

Blokzijl. Gekozen: A. J. ten Cate. Herkozen: M. Noorbeek.

Den Bommel. Herkozen: J. Luijendijk en C. Mijs.

Dirksland. Herkozen: Jb. de Graaff, Dk. Gebuijs en Cs. v. Schouwen.

Goudswaard. Herkozen: T. Maaskant.

Harderwijk. Herkozen; H. J. Gelderman, J. H. Hulsink, B. H. de Meester en L. Huijsman.

Herkingen. Herkozen: A. W. van Sliedregt en M. Kardax.

Medemblik. Herkozen: H. Dunselman. Overstemming tusschen P. Witlok en R. Loots.

Montfoort. Dr. P. Nolet en H. Vlooswijk.

Nieuwe-Tonge. Herkozen: A. Zaaijer. Overstemming tusschen W. Spenis en K. M. Houtaar.

Nijkerk. Herkozen: J. Astro, H. van der Hoorn, J. Mouw en K. van Aller.

Ooltgensplaat. Herkozen: A. van Weel en B. Schenk.

Oud- en Nieuw Mathenes. Herkozen: W. Visser en A. J. Vermeulen. Overstemming tusschen C. Fransen, H. Oosterling en C. Oosterveen.

Putten. Herkozen; N. van Dasselaar, W. van Meerveld, L. van Dam en H. G. Gunning.

Ridderkerk. Herkozen; R. H. van der Waifort, J. Roos Rz., J. van der Hoek en F. van Nes.

Stad aan 't Haringsvliet. Herkozen; W. van der Veer en K. Roodzant.

Alkemade. Herkozen; G. Straathof, N. Hoogeveen. Overstemming tusschen I. A. Vuisting, H. Blijker, D. van Klink Jz. en J. G. J. Riemersma.

Weesp. Herkozen: Mr. J. W. Heijdanus en J. F. Vlamingh Kiebert.

Velzen. Herkozen: J. van Brussel, Gekozen J. C. Enschedé.

Bloemendaal. Herkozen: B. H. Prinsen en A. Bakels.

Delfzijl. Herkozen.: P. J. Vos, D. Bonthuis en F. J. Jansen. Overstemming tusschen A. J. Wichers Azn. en J. G. Garrelts, O. H. Bos en Dr. B. van Buuren

Neuzen Herkozen: J. Lensen. Overstemming tusschen N. Grenu en C. Klaassen.

Hulst. Herkozen: J. C. Kegelaar. Overstemming tusschen C. Fassaert en N. Verdurmen.

Enkhuizen. Herkozen: J. de Koning Cz., M. van Sommeren en R. A. Poort. Overstemming tusschen J. F. Pannebakker, G. P. Nijhoff en S. Karsten.

Meppel. Herkozen: Semler Blom en Meurringe. Overstemming tusschen F. van Veen en A. G. de Vries.

Lobith. Herkozen: W. Raats en Gekozen J. Tangelder.

Culenborg. Herkozen: B. van der Mandele, J. H. A. Ziegenhirt van Rosenthal en G. M. Wijnen.

Buren. Herkozen: H. Romein, A. B. Tukker en G. van Herrewaarden.

Geldermalsem. Herkozen: G. J. Hendrikman Meerman, en J. van Reekum.

Buurmalsen. Herkozen: E. den Hartog en W. Merkens.

Wadenoijen. Herkozen: A. van Heemskerk Brandwijk en Gekozen J. de Kruijf.

Beusichem. Herkozen: D. van der Linden en J. M. de Morrée.

Herwijnen. Herkozen: Kolff, van Krieken en van Zee.

Brummen. Herkozen: Mr. C. H. baron van Rhemen, R. A J. baron van Ittersum, Mr. H. A. C. Metelerkamp, J. Hagen. Overstemming tusschen J. Viehman en G. J. Rottink.

Voorst. Herkozen: T. Oolman, A. P. H. baron van Ittersum, Penning. Overstemming tusschen Markvoort, Peters, Jacobs en van Nispen.

Warnsveld. Herkozen: D. J. Gertsen. Overstemming tusschen Z. Loman J. H. Sevink, G. Pelgrum en J. N. J. H. C. baron van der Heijden.

Hof van Delft. Herkozen: S. van der Eijk en B. Groenewegen.

Vrijenban. Herkozen: C. Bz. Groenewegen. Overstemming tusschen A. van der Drift en W. Langerveld.

Bleiswijk. Herkozen: L. Vrijenhoek en L. Treurniet.

Soetermeer. Herkozen: A. Visser, J. Groenewegen en G. de Groot.

Nootdorp. Herkozen; A. van den Beukel en J. Ham.

Pijnacker. Herkozen: G. J. F. Tijdeman en W. van Koppen.

Stompwijk. Herkozen: J. van der Drift. Overstemming tusschen J. G. E. Velthuijzen en A. T. van Leeuwen.

Voorburg. Herkozen: A. Bale van Andel en W. C. Valcker.

Wassenaar. Herkozen: J. van Wessen. Overstemming tusschen T. J. van Bergen en C. van der Kroft.

Loosduinen. Q. J. van der Klucht en J. J. Hegge.

Monster. Herkozen: L. J. Herckenrath, M. van Paassen en N. van der Klugt.

'S Gravesande. Herkozen: H. Verheul, J. van Staalduinen Gz. en H. van Eendenburg Dz.

Wateringen. Herkozen: N. Duijnisveldt en P. Raaphorst.

Schipluiden. Herkozen: J. de Bruijn en J. Overgaag.

Vlaardinger-Ambacht Herkozen D. van der Ende, A. Man in 't Veld en K. Stigter.

Maasland. Herkozen: A. Noordam en C. van Mil.

Brielle. Herkozen: J. W. Hein, A. H. van Kruijne, Mr. J. S. R. Sandifort en B. J. Verheij Cz.

Rozenburg. Herkozen: K. Barendregt en J. Lievaart.

Nieuw-Hellevoet. Herkozen: J. van der Ban en J. Kap.

Heenvliet. Herkozen: J. Overweel en J. Spaan.

Abbenbroek. Herkozen: C. de Raadt en C. Herweijer.

Geervliet. Herkozen: H. de Vos en A. Kraak.

Charlois. Herkozen: J. Noordrij en F. Bekker.

Pernis. Herkozen: H. Labrijn en A. Struijk.

Hoogvliet. Herkozen: P. Timmers. Overstemming tusschen P. Eenhoorn, L. Hordijk, P. van Schagen en J. J. Voogt.

Rhoon. Herkozen: A. de Koning Sr. en A. Fonkert.

Eerste Huwelijks-afkondigin[g]

Zondag, 22 Julij 1855.

Gerrit Hoogenraad, 86 j., wedr. van Neeltje van der Ha[...] met Christina Louisa Margadant, 43 j. — Pieter Hendr[...] van Alphen, 35 j., met Elisabeth Johanna Wilhelmina Slang[...] 22 j. — Izaak Kruijer, 32 j., met Elisabeth van der Reij[...] 32 j. — Eduard Richard Mattheus Greaves, 31 j., met [...]tronella IJdo, 26 j. — Simon Jacobus Schaasberg, 34 j., [...] Wilhelmina Mons, 34 j. — Antonie van Schalkwijk, 3[...] met Josina Maria Weerheim, 28 j. — Jan Jacob Sies, 4[...] met Wilhelmina Clasina Weijermans, 30 j, — Antonie [...] Leeuwen, 29 j., met Catharina Johanna Elisabeth Mel[...] 27 j. — Arnoldus Markus, 30 j., met Alida Theodora Keem[...] 29 j. — Arij van den Heuvel, 31 j., met Adriana van [...] Gaag, 28 j. — Willem Weijne, 32 j., met Carolina Ja[...] Bernard, 26 j. — Barend Bennink, 29 j., met Maria M[...]dalena Alida Stutterheim, 22 j. — Wilhelmus Wolff, 50 [...] wedr. van Cornelia Johanna Meijers, met Marie Lucie Gu[...] 36 j. — Antonius Nicolaas Landman, 31 j. wedr. van Petro[...] van den Berg, met Elisabeth de Meesmaaker, 37 j. — Pe[...] Paulus van der Lelij, 24 j., met Geertruida Maria van [...]kelen, 28 j., Hendrik van der Straaten, 33 j., met [...] Everdina de Bie, 29 j. — Carel Berserik, 32 j., met [...]berdiena Dupont, 27 j. — Antonius Josephus Collette, [...] met Jansje Krom, 26 j. — Arie Mos, 20 j., met M[...] Pronk, 21 j. — Dirk van Grootveldt 30 j., met Louise C[...]tine Fievez, dit de Malines, 32 j.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag 26 Julij, 7[...]

La 1e representation de DIANE DE LIJS, comédi[e] cinq actes LA LUTTE, OUVERTURE à GRAND ORC[HES]TRE.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM 23 Julij 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	63½ 9/16 ½			
Dito Certificat..	3	75⅜ 7/16	*Hope* 1798/1816	5	103[illegible]
Dito Dito ..	4	93¾ 13/16 ¾	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening..	4		Cert. 1831/1838	5	84¾
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	89½
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	78 9/16
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	78 3/16
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2½	51⅝	Dito 1854 . . .	5	88¼
Frankrijk.			Inschr. Assig. .	6	
Obligatiën . . .	3		Certific. dito. .	6	
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1¼	18⅞ 19 13/16	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	37⅞	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ⁰/m.	3	31 7/16			
Bew. Sp. Com.		4⅜ ½ 7/16	Metalliek . . .	5	61 9/16
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	72[illegible]
Portugal.			Dito Nation. .	5	66[illegible]
Londen nieuwe.	3	39⅞	Dito 1847 . . .	2½	81[illegible]
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2½	81[illegible]

Mexic., te Lond. 3 pct. 21⅜, 7/16; dito Onb. 21[...]

Gren., te Lond. p. s. 100. 2¼ pct. 17⅜.

Over het geheel leverde onze fondsenmarkt heden niets [merkwaar]denswaardigs op. Alleen in Spaansche en Oostenrijksche fo[ndsen] was bij vaste markt eenige evenredigheid.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[hage].